

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-14>

FINANCIAL PLANNING AT THE ENTERPRISE

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Kramar O. M.

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department
of Management and Administration
Zhytomyr Institute of the Interregional
Academy of Personnel Management
Zhytomyr, Ukraine*

Крамар О. М.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри управління
та адміністрування
Житомирський інститут
Міжрегіональної Академії
управління персоналом
м. Житомир, Україна*

Однією із умов розвитку економіки країни є ефективне функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. Сучасний процес функціонування суб'єктів господарювання неможливий без належного планування, так як це дозволяє полегшити їх діяльність та знизити потенційні ризики. Ефективне управління фінансами підприємства можливе за умови планування всіх фінансових процесів і відносин підприємства.

Аби досягти стабільного економічного розвитку, підприємству необхідно визначити свої реальні фінансові можливості та можливі перспективи забезпечення належного фінансового стану. Для здійснення ефективного фінансового менеджменту на підприємстві перш за все необхідно визначити майбутній обсяг фінансових ресурсів, визначити потенціал підприємства, оцінити можливості підприємства щодо випуску продукції, спрогнозувати показники ефективності та прибутковості [1].

Господарюючі суб'єкти в Україні створюються і функціонують в умовах ринкових відносин, орієнтуючись на задоволення попиту на певні види продукції та надання послуг. Ця господарська діяльність відбувається на загальних засадах комерційного розрахунку, основою чого є самофінансування, самоуправління, дотримання законності, економічної відповідальності та підприємницької ініціативи. Проте зараз на ринку збуту існує жорстока конкуренція – суперництво за успіх. Це зумовлює необхідність здійснення процесу планування безпосередньо господарської діяльності [2].

Фінансове планування посідає одне з головних місць у системі управління діяльністю фінансової установи, адже саме воно забезпечує її фінансовими ресурсами, що, своєю чергою, підвищує прибутковість, прогнозує стабільний розвиток та знижує ризик її існування. Сучасні перетворення, що відбуваються у банківському секторі, спонукають виникнення в ньому конкурентного середовища, тому функціонування банку в таких умовах вимагає високого рівня управління, без якого неможливо вирішити основні питання, досягти цілей, забезпечити ефективний розвиток та конкурентоспроможність установи.

Фінансові плани у процесі планування розробляються та використовуються підприємством, з цілю передбачення майбутніх фінансових результатів. Як підсумок, можна стверджувати, що фінансове планування виступає, як процес формування розміру фінансових та матеріальних ресурсів за джерелами формування та напрямками їхнього використання за виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді [3].

Основними стадіями (етапами) фінансового планування є:

- аналіз надходження і витрат фінансових ресурсів за їх видами і загалом за попередній звітний період;
- складання проекту фінансового плану на запланований рік;
- розгляд і затвердження фінансових планів;
- виконання фінансових планів.

Головною метою складання фінансового плану є взаємоузгодження доходів і витрат у плановому періоді. В разі перевищення доходів над витратами сума перевищення направляється до резервного фонду.

У процесі фінансового планування визначаються майбутні фінансові потреби, тобто коли і які саме кошти будуть потрібні підприємцю у плановому періоді [4, 360].

Значення фінансового планування полягає у тому, що воно:

- дає можливість визначити життєздатність проекту підприємства за умов конкуренції;
- є інструментом одержання фінансової підтримки від зовнішніх інвесторів [5];
- втілює визначені стратегічні цілі в форму конкретних фінансових показників;
- забезпечує фінансовими ресурсами закладені в плані виробництва економічні пропорції розвитку;
- надає можливості визначення життєздатності фінансових проектів;
- слугує інструментом отримання фінансової підтримки зовнішніх інвесторів [4, 354].

Фінансова діяльність підприємства спрямована на вирішення таких основних завдань, як: – забезпечення фінансовими ресурсами поточної операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства; – пошук резервів збільшення доходів, прибутків і рентабельності підприємства; – забезпечення виконання фінансових зобов'язань перед діловими партнерами, бюджетом і цільовими фондами; – фінансове забезпечення виробничого і соціального розвитку підприємства; – контроль за ефективним розподілом і цільовим використанням фінансових ресурсів [6].

Фінансове планування передбачає процес розробки конкретного плану заходів та дій для успішної діяльності підприємства. Саме для цього існують різноманітні підходи до здійснення фінансового планування, які втілюються за допомогою відповідних методів. Використання того чи іншого методу фінансового планування зумовлено особливостями підприємства, адже кожне підприємство по-різному здійснює планування своїх фінансових показників [1, 243].

Висновки. Таким чином можна стверджувати, що планування є невід'ємною частиною для проведення господарської діяльності підприємства. Фінансове планування потрібне для аналізу фінансово економічного стану підприємства та для перерозподілу всіх ресурсів у подальшому, а також є інструментом одержання фінансової підтримки від зовнішніх інвесторів. Фінансове планування виступає, як процес формування розміру фінансових та матеріальних ресурсів за джерелами формування та напрямками їхнього використання за виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді.

Література:

1. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
2. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ. нац. ун-тім. Т. Шевченка. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2013. 375 с. ISBN 978-617-07-0025-4
3. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни. Київ : Знання, 2009. 299 с.
4. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

5. Тешева, Л.В., Хохлов, М.П., Петрова, І.М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 23. С. 314-320.

6. Богацька Н.М. Методичні підходи до оцінки платоспроможності сучасних підприємств. Економічний простір. 2010. № 41. С. 212-222.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-412-2-15>

**GLOBAL TRANSFORMATIONS OF THE BUSINESS
ENVIRONMENT OF TNCs AND THEIR IMPACT
ON THE ECONOMY OF UKRAINE**

**ГЛОБАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРЕДОВИЩА
БІЗНЕС-ДІЯЛЬНОСТІ ТНК І ЇХ ВПЛИВ
НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ**

Kushnir N. O.

*PhD in Economics,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of International Economic Relations
Uzhhorod National University
Uzhhorod, Ukraine*

Кушнір Н. О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин
Ужгородського національного
університету
м. Ужгород, Україна*

Україна має достатньо сприятливе географічне та геоекономічне розташування, що приваблює глобальних компаній розгорнути свою діяльність на її території. До того ж, українська економіка має привабливий характер для іноземних інвесторів через природно-сировинний потенціал, відносно дешеву робочу силу та високий технічний рівень підготовки українських спеціалістів.

Розглянемо позитивні та негативні наслідки від діяльності ТНК на території України. До позитивних наслідків віднесемо підвищення економічного зростання країни, збільшення потоків прямих іноземних інвестицій, збільшення податкових надходжень до державного бюджету, зменшення безробіття та підвищення кваліфікації робітників. Негативні – виснаження природних ресурсів країни, що призвело до значних проблем з екологією, маніпулятивне ціноутворення, відтік капіталу, прибутку в промислово розвинуті країни тощо.